Špeciálne vydanie pri príležitosti 110. výročia školy *Január 2014*

Fajnroky Fajnorky

Kontakt

Adresa:
SPŠ strojnícka
Fajnorovo nábr. 5
814 75 Bratislava

Tel.
02/ 529 68 033
02/ 529 64 945

www.fajnorka.sk
fajnorka@fajnorka.sk
absolventi@fajnorka.sk

Najdete nás na Facebook

Stredná priemyselná škola strojnícka *1904 - 2014*

Absolventi Fajnorky slávia úspechy už 110 rokov

Vedeli ste, že...

Otvorenie školy, vtedy Odbornej školy kovorobnej sa uskutočnilo 14. novembra 1903. Budova školy však vtedy ešte nebola postavená, a tak boli ako učebne využité priestory v mezaníne pravého krídla Primaciálneho paláca.

Základy budovy školy sa položili 17. septembra 1903.

V školskom roku 1903/1904 sa do kovorobného oddelenia sa riadne štúdium zapísalo 20 žiakov. Najmladší mal 13 rokov, najstarší bol 18-ročný.

V 70. rokoch mala škola asi 900 žiakov.

V rámci aktuálneho vzdelávacieho program sú realizované 4 študijné odbory: Strojárstvo, Mechatronika, Technické lýceum a Technické a informatické služby v strojárstve.

Za 110 rokov svojej existencie vychovala Fajnorka vyše 12 000 absolventov a pôsobilo na nej vyše 400 učiteľov.

Kresba školy absolventa Ivana Jansa

Projekt „Čo mi dala Fajnorka“ úspešne odštartovaný

Je to už 110 rokov, čo bránami Fajnorky prešli prví úspešní absolventi Strednej priemyselnej školy strojníckej. Za desaťročia svojho pôsobenia vychovala škola už tisíce budúcich inžinierov, stovky vynikajúcich technikov, ekonómov či niekoľko úspešných športovcov, hudobníkov, právnikov, ba aj nejedného ministra.

Niet pochýb o tom, že sú to práve žiaci a úspešní absolventi, ktorí tvoria históriu školy, jej povesť a ducha. V súvislosti so 110. výročím bol preto odštartovaný projekt „Čo mi dala Fajnorka“ zameraný práve na jej bývalých žiakov s cieľom vytvoriť mozaiku úspešných absolventov.

Každý absolvent je jedinečný, odniesol si zo školy zo sebou nielen cenné vedomosti, ale aj množstvo dojmov, skúseností či zážitkov, a či už po štúdiu zotrval vo svete strojárskom alebo ho osud zavial na iné smery, každý príbeh má svoju neoceniteľnú hodnotu. Nechajte sa preto na nasledujúcich stranách unášať unikátnymi príbehmi absolventov Fajnorky.

Prvé vydanie publikácie spomienok absolventov školy. Svoje príspevky do druhého rozšíreného vydania môžu absolventi zasielať na hore uvedené kontakty. Za všetky príspevky ďakujeme ☺

Z TECHNIKA UMELEC

Milan Tvrdoň,
absolvent roku 1963

Moja cesta životom po maturite nebola jednoduchá a priamočiara a možno práve preto je i zaujímavá.
Na SPŠ strojnícku som bol prijatý v roku 1959 a maturoval v roku 1963 v triede IV.B, s triednym profesorom Ing. Pavlom Gajdošom, ktorého som si veľmi vážil pre jeho ľudský a temer otcovský prístup k žiakom. Napriek tomu, že moje pôsobenie na tejto škole bolo východiskom z núdze, ktoré spôsobila doba päťdesiatych rokov minulého storočia, kedy som nemal na výber, neľutujem.
Škola mi dala dobré základy pre život, ktoré som po absolvovaní uplatnil v technických a riadiacich funkciách rôznych výrobných podnikov na Slovensku i v Čechách. Pracoval som v profesiách robotník, konštruktér, technológ, vedúci zásobovania, vedúci výroby, marketingu a krátkodobo i vo funkcii riaditeľa.
Mojou srdcovou záležitosťou od detstva bolo však výtvarné umenie. Popri zamestnaní som vždy intenzívne kreslil a maľoval. Finančné zaistenie v zamestnaní mi umožnilo voľne tvoriť. Výsledkom môjho výtvarného snaženia bolo všeobecné uznanie v odborných umeleckých kruhoch.
V súčasnosti som členom Umeleckej besedy slovenskej vo funkcii vicestarostu a Spoločnosti voľných výtvarných umelcov pri Slovenskej výtvarnej únii. Som členom rady Fondu výtvarných umení. Svojimi dielami som reprezentoval slovenskú kultúru na mnohých výstavách doma i v zahraničí. S mojou aktuálnou tvorbou je možné sa zoznámiť na stránke: www.milantvrdon.sk.

VĎAKA ŠACHU UČITEĽKOU

Ing. Tatiana Hybáčková,
absolventka a bývalá učiteľka školy

Rada si spomínam na študentské roky, ktoré som strávila na „Fajnorke“. V tom období si vedenie potrpelo na úprave zovňajšku a slušnosti žiakov. Skoro každé ráno zástupca riaditeľa, Ing. Štrbák, stál na schodíkoch pri vrátnici a kontroloval žiakov či zdravia a sú riadne upravení. Keď niektorí z chlapcov mal dlhé vlasy, zavolal si ho, hrabol mu rukou do vlasov, a povedal: „Synu choď k holičovi.“ Bol veľký dobrák a veľký športový fanúšik, preto aj školu v tom čase navštevovali viacerí športovci.
Mne utkvel v pamäti najmä Ing. Gajdoš, ktorý nás učil predmet *Stroje*. Patril do staršej skupiny profesorov napr. Ing. Hanák, Ing. Kiss, pán Klein, ktorí mali vždy v zborovni rozohranú partiu šachu. Nakoľko vtedy neboli didaktické učebné pomôcky, všetko sa kreslilo na tabuľu. *Stroje* sme mávali dve hodiny za sebou. Ing. Gajdoš rád hral šach, a kým si on išiel dohrať partiu šachu, dával mi niekedy kresliť obrázky z učebnice na tabuľu a potom ten obrázok veľmi dobre vysvetlil. Takto sa vlastne začala moja éra stať sa učiteľkou odborných predmetov. Po ukončení strojníckej fakulty som sa vrátila medzi svojich bývalých učiteľov ako ich kolegyňa a 29 rokov som sa snažila byť takou učiteľkou, ako bol Ing. Gajdoš, môj vzor.
„Fajnorke“ prajem, aby naďalej vzdelávala a vychovávala šikovných a úspešných ľudí, ktorí sa v živote nestratia.

LEN TO MUSÍ FUNGOVAŤ

Fajnorku som ukončil v roku 1983. Na školu a jej zamestnancov spomínam len v dobrom. Dala mi solídne základy na neskoršie štúdium na vysokej škole ale aj do neskoršej praxe. Najviac si spomínam na výrok pána profesora Pánika, ktorý nám s milým úsmevom povedal: „ Vy ste konštruktéri, navrhnite si, ako chcete, len to musí fungovať a musíte si to vedieť obhájiť“ Táto jeho veta mi prebehla hlavou vždy keď som riešil nejakú konštrukčnú úlohu na vysokej škole.

Ing. Milan Šišolák,
absolvent roku 1983

Po skončení školy som pokračoval v štúdiu na Strojníckej fakulte SVŠT, kde som ukončil katedru spaľovacích motorov a lodí v odbore motorové vozidlá. Strojarina bola súčasťou aj môjho prvého zamestnania v Nafte Gbely, kde som pracoval skoro 10 rokov ako technológ a dispečer opráv vrtných súprav. Potom sa moja cesta vrátila k tomu, čo som vyštudoval na vysokej, teda k autám. No a pri autách som dodnes a pracujem ako predajca nákladných áut značky Mercedes-Benz. Je to zaujímavá práca, lebo to nie je len predaj, ale som vlastne aj konštruktérom každého predaného auta. Každé z nich je vlastne originál, ktorý poskladáme podľa požiadaviek zákazníka. Fajnorke by som chcel popriať do ďalších rokov veľa úspešných absolventov, ktorí budú šíriť dobré meno strojárskemu remeslu a aj škole samotnej.

VÔŇA BENZÍNU A ŠUBLERA

Ing. Ivan Sečanský,
absolvent školy

Moje spomienky na Fajnorku sú fantastické, na „automobilovú“ priemyslovku som išiel preto, lebo mi odjakživa voňal benzín, ale aj zelená brzdová kvapalina a Hermetik, ktorý voňal a ťahal sa ako med. ☺
Som hrdý absolvent SPŠS, spomínam na základné atribúty, a to: Strojnícke tabuľky (Schmidt a Dobrovolný), na šubleru a (v tom čase ešte) logaritmické pravítko. Spomínam tiež na všetkých učiteľov, často na Ing. Janka Gajdoša a na Ing. Kissa Po ukončení štúdia smerovali moje kroky na vysokú školu. Skončil som Strojnícku fakultu SVŠT (špecializácia Stavba lodí, nakoľko automobilový odbor tam vtedy nebol) a 7 rokov som tam zostal učiť. Potom som už išiel do praxe. Dnes som už na dôchodku, i keď ešte podnikám. Fajnorke držím palce, aby dôstojne a pri dobrej nálade prežila svoje 110. výročie založenia školy.

Poviedka z pera nášho absolventa

K 110. výročiu svojho založenia venoval Ing. Ivan Sečanský škole poviedku žiakov školy v DDR z leta 1962, ktorá pôvodne vyšla aj v jeho knihe poviedok *Sranda musí byť, lebo sranda je vážna vec*, z. r. 2003.

Keď učiteľ ťahá za kratší koniec
(Ivan Sečanský)

Bol koniec školského roku – leto 1962. Začiatok prázdnin a asi pätnásti chlapci z priemyslovky na Fajnorovom nábreží, sme odchádzali na brigádu do Nemecka. Vtedy, samozrejme, východného (DDR). Išli sme tam, vybraní študenti – za odmenu.
S nami poslali ako sprievodcu či dozor, učiteľa. Bol to dielenský učiteľ z kováčskej dielne, taký dobrák, pochádzal z Malaciek.
Neviem, či aj on išiel za odmenu, lebo, ako sa ukázalo, preňho to bol skôr trest.

Pekne-krásne sme brigádovali v automobilke Barkas Werke v Karl Marx Stadte (teraz Chemnitz), v pásovej výrobe. Ja osobne som asi v desaťminútovom intervale, hodinu za hodinou a deň za dňom montoval tesnenia do predných dverí týchto áut. Všetky som montoval v hornom rohu mierne nakrivo, aby som si poznal tie „moje“ autá, keď ich raz v budúcnosti stretnem. Ale kontrolou prešli.

Po dvoch týždňoch brigády sme namiesto zárobku dostali, ako odmenu, cestu k severnému moru, do Warnemünde.

Náš sprievodca – učiteľ, to mal ťažké. Bol neskúsený, možno bol prvý raz v cudzine, reč nevedel, pričom niektorí z nás sa vedeli obstojne dohovoriť. Nuž, dopadol tak, že chodil tesne za nami s kufrom, aby sa nestratil. Nikdy sme to nezneužili a ustrážili sme ho až do konca. Bol dobrák, myslel to s nami dobre a rovnako dobrí sme boli aj my na neho. Ale smolu mal aj tak. Pri mori bolo zlé počasie. Chladno a studený vietor, veru, žiadne kúpanie. Tak sme sa vybrali aspoň výletnou loďou na more.

Loďou to poriadne hádzalo a námorník či možno kapitán, nás vyzval, aby sme opustili hornú palubu. Prečo ? Pretože vedel, že všetci dostaneme zakrátko morskú chorobu a keby sme vyprázdňovali naše žalúdky do mora z hornej paluby, tak obsah našich žalúdkov by padal rovno na hlavy tých, čo sa budú podobne vyprázdňovať do mora na dolnej palube.

V tom dostal nápad náš učiteľ – smoliar. Vynašiel, že keď sa budeme pohupovať – pérovať v kolenách vždy oproti pohybu lode na vlnách, tým vyrovnáme klesanie a stúpanie lode a uchránime sa od morskej choroby. Predviedol nám svoj vynález a chvíľu zotrval v týchto podrepoch. Neviem, či to bolo vplyvom vynálezu alebo nie, ale tento učiteľ – smoliar, šabľoval prvý (my sme sa pridávali postupne.) Neborák, zabudol asi, že loď padala a stúpala možno o 3-4 metre, a on to v kolenách vyrovnal tak najviac o 30 centimetrov. Nuž, nevyšlo mu to, ale myslel to s nami dobre. Bolo nám ho aj ľúto.

Možno aj preto sme sa mu na konci zájazdu odmenili. Takto : Vracali sme sa medzinárodným rýchlikom. Ten mal stáť, samozrejme, v Bratislave, ale nie v bydlisku nášho učiteľa - v Malackách, asi 35 kilometrov pred Bratislavou. Hmmm. Prečo by sme to pre neho neurobili ? A tak sme cestou cez Malacky, rovno v úrovni stanice, zatiahli za páku záchrannej brzdy.

Dôsledky ? Nepríjemnosti ? Pokuta ? To nám bolo v tej chvíli jedno. Vlak dosť prudko zabrzdil. „Pán učiteľ, pán učiteľ ! Malacky! Stojíme. Rýchlo von, už ste doma!“ Z vlaku nevystúpil nikto. Iba jeden človek – náš učiteľ. Kráčal s kufrom popri vlaku, všetci cestujúci v oknách, niektorí na neho začali pokrikovať. Nikto na svete by neuveril, že to nebol on, čo zatiahol za brzdu.

Dobrák, nemal pud sebazáchovy, zastavil sa a začal ľuďom vysvetľovať. Až kým mu nepinklo do hlavy niečo vyhodené z okna. Dopadlo to ale dobre, vinník sa nenašiel a všetci sme to prežili. Zostal len zážitok a nostalgická spomienka na nášho učiteľa – smoliara, ktorý ťahal za kratší koniec. Ak ešte žije, ale aj keď nie, hlboko sa mu za všetkých ospravedlňujem.

VOLANIE FAJNORKY

Ing. Felix Döméný,
súčasný riaditeľ školy a jej hrdý absolvent

„Fajnorka – jedny z najkrajších rokov môjho života. Dnes si už na každého učiteľa spomínam rád, pretože teraz už viem, že to so mnou mysleli dobre. V pamäti mi však najviac utkveli pani učiteľka Opatíková a pán učiteľ Drgoň.
Po skončení školy som sa pobral na vysokú školu, a po nej som už vykonával odbornú prácu pri závlahových stavbách.

Práve vtedy sa vo mne ozvalo volanie Fajnorky. Toto som vyslyšal a Fajnorka môj druhý pokus o prijatie do zamestnania prijala. Skutočnosť, že som počúvol volanie svojej strednej školy som zatiaľ neobanoval. Prešiel som si od pozície učiteľa cez zástupcu riaditeľa školy až na aktuálne miesto jej riaditeľa a stále svoje rozhodnutie neľutujem. ☺

NAŠA „RODINNÁ“ ŠKOLA

Ing. Dušan Čabelka,
absolvent školy

Je to už pomaly štvrťstoročie čo som opustil brány SPŠ Strojníckej, ale na roky v nej prežité spomínam stále. Na jej tehličkovú fasádu, alebo na prešliapané schody od nôh tisícok študentov. Už ako malý chlapec som mal rád techniku a strojarinu. Asi som to dostal do vienka od otca a od starého otca, ktorí patrili medzi špičku v obore. Zároveň to bolo aj prekliatím, ktoré sa začalo prejavovať už na Fajnorke.
Pri rozhodovaní o mojom ďalšom smerovaní po základnej škole bolo viac menej isté, že jedinou voľbou bude Fajnorka. Po prijímacom pohovore žiaľ došla zamietavá odpoveď. Ale po odvolaní, ma na vytúženú školu prijali. Ako som spomínal, meno Čabelka bolo v strojarine dosť známe, keďže starý otec založil Výskumný ústav zváračský, napísal množstvo učebníc, študovalo u neho kopec mojich budúcich učiteľov, alebo učitelia boli spolužiakmi prípadne učili môjho otca. Dosť často som preto počúval, že takáto odpoveď, alebo znalosť učiva by u starého Čabelku neprešla. Alebo ty ako Čabelka to musíš zvládnuť ľavou zadnou. Skvelým príkladom bol pán učiteľ Drgoň.
Samozrejme, ako študent som sa snažil ulievať, kde sa len dalo. Keď som sa dozvedel, že je možnosť robiť SOČ (Stredoškolská odborná činnosť), pri ktorej sa ospravedlňuje neprítomnosť v škole, tak som neváhal a prihlásil sa spolu so spolužiakom Bartošíkom. To som netušil, aké následky to bude mať. Keď sa schyľovalo k termínu odovzdania, tak sa narýchlo niečo zbúchalo. Vyrobil som ruku robota, kde boli použité materiály s javom tvarovej pamäte v spolupráci s STU SjF - Katedra technológií a materiálov. Práca mala na škole veľký úspech, pokračovala do mestského a štátneho kola. Tesne pred maturitou mi pani učiteľka Meszarošová oznámila, že práca bola Ministerstvom školstva prihlásená na európsku súťaž do bulharského Plovdivu a na medzinárodnú súťaž do Japonska konanú pod záštitou Japan Institute of Invention and Inovation. Spomínam aj na pani učiteľku Štofkovú, keď sme sa trápili nad prekladaním dokumentácie do anglického jazyka. Na našu skvelú triednu učiteľku pani Držíkovú.
Spomínam na nekonečné debaty nad konštrukčnými zadaniami s pánmi učiteľmi Döménym a Peštukom, ktorí sa snažili pochopiť naše nezmysly a inovátorské riešenia. Na dielne, ktoré nám dali štipku zručnosti. Len vďaka tomu, že sa na Fajnorke snažili viesť študentov vo všeobecnom strojárstve a nie len v teoretickej časti, ale hlavne aj v tej praktickej a to tak, že absolvent nemal problém sa postaviť či k rysovacej doske alebo k sústruhu. Preto som mohol v budúcom živote robiť to, čo ma bavilo.
Po skončení SPŠS som prešiel na STU SjF, kde som skončil Materiálovo-technologickú katedru. Následne som začal študovať na TU Wien ako doktorand v spolupráci s výskumným centrom v Seibersdorfe, kde som neskôr pracoval ako konštruktér, technológ, vedúci dielne a výroby. Navrhoval som testovacie zariadenia, vákuové komory a iné konštrukcie pre testovanie materiálov a častí používaných v letectve, kozmickom a raketovom priemysle za extrémnych podmienok. Po 15 rokoch som prešiel do firmy RUAG, kde sa vyrábajú a montujú už jednotlivé časti, komponenty, izolačné vrstvy alebo riadiaca elektronika pre satelity, družice alebo rakety pre spoločnosti ESA a NASA.
Môj otec je zhodou okolností tiež absolventom Fajnorky. Moji dvaja synovia sú momentálne študenti na Fajnorke. Takže Fajnorka, dá sa povedať, je naša rodinná škola. Rád sa do nej vraciam, tentokrát už ako rodič, aby som si zaspomínal a porozprával s pánom riaditeľom Döménym, mojim bývalým učiteľom a priateľom.
Fajnorke prajem do budúcna len to najlepšie a pedagógom pevné nervy pri výchove nových absolventov, ktorí budú šíriť dobré meno školy.

FAJNORKA – VSTUPNÁ BRÁNA STROJARINY

Na úvod môjho krátkeho príspevku Vás všetkých srdečne pozdravujem. Nakoľko pochádzam z otcovej strany zo strojárskej rodiny, moje smerovanie v štúdiu bolo akosi vopred dané. Len si vybrať tú správnu priemyslovku - no a som presvedčený, že som si veľmi dobre zvolil.
Fajnorka, to boli krásne bezstarostne roky štúdia, prijemné spomienky na výborný kolektív pedagógov, z ktorých si najviac spomínam na Otta Zaujca a Jozefa Križana.

A čo mi dala Fajnorka ? No predsa úžasný všeobecný rozhľad v oblasti strojárstva, a tak som po úspešnom zmaturovaní pokračoval v štúdiu na SjF SVŠT, odbor strojárska technológia. Rôzne životné situácie ma však nakoniec zaviali do oblasti konštrukcie a dizajnu, kde pracujem dodnes. Dlhé roky som pracoval pre zahraničné automobilky v oblasti CAD CAM CAE / CATIA V4, V5. Takže stále pracujem vo svojom odbore - strojarine, čomu som veľmi rád.
Dnes sa venujem veľmi náročnej konštrukcii nekonvenčných vrtných zariadení.

Dipl. Ing. Karol Polák,
absolvent školy

HRDOSŤ NA ŠKOLU

Spomienky na moju priemyslovku sú ešte stále dosť živé a veľmi prijemné. Aj po osemnástich rokoch si rád spomínam na učiteľov a učiteľky, ktorí mi darovali vzdelanie. Aj preto ma potešilo, že mnohí, vrátané mojej triednej učiteľky p. Huťkovej ešte stále učia. V dielňach u p. Matušíka sme si vždy vypočuli aktuálny „politický prehľad“ , p. Blažej bol veľký detailista, ale pri STK to inač ani nemohlo byť, na slovenčine mala pri písomkách neuveriteľne pozorné oči pani učiteľka, na ktorej meno si s istotou už nespomínam.
Pár mesiacov po maturite sa mi podarilo zamestnať vo VW SK, presne ako som si to vysníval a na oddelení Zabezpečenia kvality pracujem doteraz. Začínal som pravé na mernom stredisku komponentov, t.j. v oblasti, ktorá mi v škole veľmi do hlavy nešla :-).Neskôr som meral v karosárni, riešil zákaznícke reklamácie podvozku Audi Q7. Aktuálne mam na starosti skrutkové spoje na predmontáži podvozkov a hnacích agregátov.
Hrdosť na moju školu a to, čo mi dala, vo mne pretrváva a všetkým, ktorí sa o to pričinili, ďakujem za vzdelanie.

Ľubomír Papánek,
absolvent školy

BLAHOŽELANIE K NARODENINÁM

Milá Fajnorka,
dovoľ, aby som Ti v prvom rade zaželal pri príležitosti tvojho "životného jubilea 110 rokov" všetko najlepšie a všetko dobré do ďalšej storočnice. Zároveň mi nedá ako tvojmu bývalému študentovi si nezaspomínať na časy strávené v tvojich laviciach. Mal som tú česť chodiť do tej najkrajšej školy v Bratislave na krásnom modrom Dunaji a zároveň patriť do triedy 4.E, ktorú viedli ako triedni učitelia od začiatku až do konca len tí najlepší, či už to bol bývalý riaditeľ pán Demovič alebo nastupujúci riaditeľ pán Kopernický. Obaja sa zaslúžili o dobré meno školy a veľkú prestíž medzi stredným odbornými školami. Samozrejme, moja vďaka patrí celému kolektívu učiteľov, ktorí to s nami v tých revolučných časoch okolo roku 1998 rozhodne nemali ľahké :-). Napriek tomu bolo pre nás tou najväčšou odmenou, keď sa s nami prišli všetci rozlúčiť na našu stužkovú. Ale ešte počas štúdia, škola viedla aj mimoškolské aktivity a pre mňa sa stal srdcovou záležitosťou šport, ktorý v tých časoch bol len veľmi málo rozšírený, ale o to viac fascinujúci - "baseball". Tu som aj poznal úžasného človeka a kamaráta, súčasného riaditeľa školy pána Döményho, ktorý nám venoval všetok svoj voľný čas a mnohým z nás ukázal cestu a smer v živote, za čo mu patrí veľká vďaka a uznanie za to, že aj v dnešných ťažkých časoch pre stredné odborné školy háji česť a slávu SPŠS, Fajnorovo nábrežie. Aj keď po škole sme sa všetci rozpŕchli na všetky strany, ja osobne som pokračoval v štúdiu na Ekonomickej univerzity v Bratislave a aj keď dnes pracujem v obchodnej spoločnosti s hutníckym materiálom ako obchodný manažér, duch strojára vo mne stále prežíva, čo mi v živote neraz pomohlo pochopiť požiadavky zákazníkov z oblasti strojárstva a stavebníctva.

Na záver chcem ešte raz zaželať celej škole a učiteľskému zboru veľa sily, pri výchove nových študentov, pretože som presvedčený, že výsledok stojí za to ☺

Ing. Aleš Kundrát,
absolvent školy

KEĎ POČUŤ HLUK STROJOV

Ing. Ján Mészáros,
absolvent školy, vedúci krúžku Centrum riešení

Fajnorka ☺ - bezstarostné a veľmi významné roky môjho života. Okrem nezabudnuteľných zážitkov a nehrdzavejúcich kamarátstiev mi pomohla odpovedať si na dôležitú otázku – Čo ma v živote napĺňa? Tie úžasné pocity, pri prvých skúsenostiach s obrábaním ocele. Keď okolo vás lietajú iskry, cítite teplo a vôňu taviacej sa ocele. Počuť hluk strojov, ktoré vám umožnia s patričným umom a rozmyslom vytvoriť ten jedinečný, vysnený, síce trochu nestabilný, stojan na sviečku ☺. Časom ako sa zvyšuje úroveň a dômyselnosť projektov, na ktorých pracujem, je pocit zadosťučinenia ešte intenzívnejší. To všetko vo mne vyvolalo presvedčenie, že tvorba v technike je najvyššou úrovňou v akej môže človek tvoriť. Už pred strednou som navštevoval rôzne krúžky – umelecké, modelárske, vedecké,.. No technika spája gro toho všetkého a výslednému produktu dáva ešte aj funkciu a to mám na nej najradšej. Za toto uvedomenie vďačím najmä Fajnorke.
Rád spomínam na všetkých učiteľov no s úsmevom hlavne na dielenských majstrov. Mali svojské spôsoby ☺. Všetci ma naučili kopu zručností, ktoré dodnes často využívam. Hlavne nám ukázali spojitosť medzi teóriou a praxou. Viete papier znesie všetko ☺ - častá fráza.
Po maturite som sa vybral na rok do sveta. Keďže som bol so školou na stáži v Írsku, smerovali moje kroky tam. Rok na vlastných nohách odkázaný sám na seba. Rýchlo som prišiel na to, o čom je "dospelácky" život. Honba za peniazmi ma teda vôbec nenapĺňala, obzvlášť, keď sa mi nedarilo dostať sa do technickej branže. Uvedomil som si, že na to nemám vek ani skúsenosti. Tak som sa po roku s prvým vážnejším zárobkom rád vrátil do Bratislavy na Strojnícku fakultu STU. V angličtine som vyštudoval odbor

Žiaci Fajnorky a Ing. Mészáros v rámci krúžku Centrum riešení

Dopravná technika – bakalárske štúdium. Inžinierske štúdium - Materiály a technológie. Mal som to šťastie, že som sa mohol zapojiť do STUBA Green Teamu a užiť si dve sezóny pri výrobe elektrických formúl a na pretekoch v šampionáte Formula Študent. Účasť vo formula tíme mi otvorila oči vo svetovom meradle. Ukázala mi, že svet je o ľuďoch. Keď správny ľudia spoja svoje sily dokážu čokoľvek a to v technike otvára nepredstaviteľné možnosti. Toto sa snažím ukázať aj súčasným žiakom na Fajnorke v krúžku s názvom Centrum riešení, ktorý vediem. Aktuálne si žiaci svojpomocne vyrábajú závodnú motokáru.
Strojárstva sa stále držím, ale skôr by som sa nazval technikom – vývojárom. Dnes si užívam každodenné technicko-manažérske úlohy vo vývojárskej spoločnosti e-Sense Slovakia s.r.o., ktorej som spoluzakladateľ a spolumajiteľ. Túto prácu milujem a neviem si predstaviť, že by som robil niečo iné. Náplňou našej práce je vývoj technických riešení v e-mobilite, výrobných technológiách a elektrotechnike (viac na www.e-sense.sk). Našim cieľom je vytvoriť priaznivé podmienky pre vývoj, zoskupiť čo najviac šikovných ľudí a spoločne ukázať svetu, že na Slovensku vieme viac ako montovať.

FAJNORKA TOU NAJLEPŠOU VOĽBOU

Ing. Ladislav Kužma,
absolvent školy

Fajnorka ma nesklamala. Poskytla mi ucelené stredoškolské vzdelanie a znalosti v oblasti strojárstva, s ktorými mohol človek plnohodnotne vstúpiť do zamestnania alebo ako to bolo v mojom prípade, ďalej študovať na strojníckej fakulte. Vedomosti z konštrukcie strojov, technológie či technického kreslenia boli na vysokej škole ďalej rozvíjané, no v porovnaní s absolventmi gymnázií sme mali vždy navrch.
Po skončení štúdia som začal pracovať ako konštruktér stavebných strojov, kde som plne využil hlavne vedomosti z priemyslovky. Časom som však prešiel na lukratívnejšie a technicky menej náročné miesto, začal som pracovať v zahraničnom obchode v strojárskej oblasti. Tu bolo podstatné ovládať cudzí jazyk, mať základné odborné znalosti a kariére úspešného obchodníka nič nebránilo. Celý ten čas pôsobenia v obchode som však rozmýšľal, či nebolo lepšie zostať v odbornej praxi konštruktéra či vývojára. V mojich profesijných začiatkoch v rokoch 1986 - 1990 však používanie počítačov a konštrukčných softwarov ako je napr. AutoCad ešte nebolo možné a tak až dodnes, celkom úspešne, pracujem v obchode.
Na časy strávené na Fajnorke spomínam hlavne s priateľmi spolužiakmi veľmi rád. Štúdium bolo aj vďaka odborným predmetom a priateľským učiteľom pestré a zaujímavé. Pre človeka, ktorý má záujem o pôsobenie v technických oblastiach je tou najlepšou voľbou.

A MOTYKA VYSTRELILA

Pavol Bardún,
absolvent školy

Na Fajnorke som študoval v rokoch 1975 až 1979. Bolo to obdobie silnej normalizácie. Všetci sme sa povinne učili ruský jazyk ako jazyk nášho nerozlučného brata.
Niektorí odvážlivci sa však prihlásili na štúdium neslovanského jazyka. Angličtina to nemohla byť v žiadnom prípade, a tak sme sa učili nemčinu. Veď východní Nemci boli tiež spriatelená socialistická krajina. Spomínam si veľmi často na pani učiteľku Katku Habodászovú, ktorá nás učila tento jazyk. Mňa mala zvlášť v obľube, a tak ma prihlásila do školského kola prednesu nemeckej poézie.
Spomínam si ako som do seba s odporom natĺkal ťažké zvraty Goetheho básne Prometheus, ktoré mi nedávali zmysel v slovenčine, nie to ešte v nemčine.
Hovoril som si že tento jazyk v živote nevyužijem. Nakoniec som v školskom kole skončil druhý a bol som šťastný ako blcha.
Mal som pravdu. Za socializmu som trčal zašitý na odbytovom oddelení vzduchotechnických montáží a predával som plechové potrubie.
Nemčina nanič. A bol by som to robil dodnes. No zrazu sa doba obrátila, prišla nežná revolúcia a rok 1989. Do nášho oddelenia vtrhol generálny riaditeľ a zreval „Chlapi vie tu niekto nemecky?“ Všetky hlavy sa sklopili a zaborili do papierov. Ja som nesmelo zdvihol ruku a so strachom som si v duchu hovoril, že ani tak dobre nemecky nehovorím.
„Prišla delegácia z Rakúska a chcú vidieť výrobu vzduchotechnických potrubí“ a nemal im kto tlmočiť. Tak som tlmočil.
O tri mesiace sa mi Rakúska firma ozvala, že majú záujem o spoluprácu. Hovorím im že dohodnem termín s riaditeľom. „Nie, nie my máme záujem o spoluprácu len s Vami.“
Vďaka pani učiteľka Habodászová. Moja nemčina ma katapultovala do závratných výšok.
A čas plynul. Na Slovensku sa rozbiehali nové zahraničné firmy. Keď zrazu v roku 1999 najväčší výrobca automobilov dal na poslednú stranu denníka SME inzerát, že hľadajú koordinátora na výstavbu hál. Prihlásil som sa.
S malou dušičkou nás prišlo na konkurz asi 15. V nemeckom jazyku sme sa museli prezentovať. A motyka vystrelila. Na konci prezentácie mi oznámili, že som konkurz vyhral. Opäť vďaka pani učiteľka Habodászová.
Tento konkurz ma vystrelil do prostredia nemecky hovoriacich špecialistov na výrobné haly v jednej z najznámejších automobiliek na svete. Vďaka znalostiam nemeckého jazyka.

A táto moja skúsenosť prináša jeden odkaz našej mládeži - študujte cudzie jazyky a svet sa Vám otvorí.

STROJÁR V KOPAČKÁCH

Spomienky na Fajnorku mám veľmi pestré. Niektoré sú príjemnejšie, niektoré menej, ale určite spomínam na tie 4 roky len v tom najlepšom! Čo sa tyká učiteľov, vychádzal som so všetkými dobre a všetkých som mal rád, ale najradšej spomínam na pánov učiteľov Stolárika a Mrázka a na pani učiteľky Kubišové.
Tak isto ako počas štúdia tak aj po ňom sa profesionálne venujem futbalu. Momentálne hrávam v Čechách, ale verím, že je to len začiatok mojej kariéry „strojára" ☺

Lukáš Pauschek,
absolvent školy a profesionálny futbalista

Vedeli ste, že...

Absolventov školy možno nájsť aj medzi súčasnými zamestnancami, a tými sú učitelia Milan Daňo, Ing. Emil Mikula, Ing. Peter Blažej a tajomníčka školy, Eva Daňová. Nemožno samozrejme nespomenúť aj riaditeľa školy, Ing. Felixa Döményho.

Za svoju históriu viedlo školu spolu 14 riaditeľov. Prvým bol v rokoch 1903 – 1919 Ing. Arpád Bejczy. Najdlhšie pôsobiacim riaditeľom bol Ing. Štefan Kovačič, ktorý riadil školu v rokoch 1948 – 1970.

MALÝ ROZHOVOR

Ing. Taťjana Jánošková, PhD.
absolventka školy

Aké sú Vaše spomienky na štúdium na Fajnorke?
Bolo to fajn, aj keď som tam študovala nedobrovoľne - na gymnázium pre mňa nebolo miesto :-(Najkrajšie spomienky mám na dielne - hlavne kováčsku, drevársku a na zváranie.

Na ktorého učiteľa radi s úsmevom spomínate?
Na triedneho (1. a 2. roč.) J. Surána, ktorí nás držal nad vodou. Na K. Mészarosovú, ktorá nás priviedla, po roku letargie, k úspešnej maturite. Aj na p. Drgoňa, ktorý mal k študentom veľmi svojský prístup, ale mali sme ho radi.

Kam smerovali vaše cesty po ukončení štúdia? Stali ste sa skutočne strojárom?
Nestala som sa strojárkou. Vyštudovala som stavebnú fakultu SVŠT (teraz STU).

Aká je v súčasnosti Vaša profesia?
Učím TZB (technické zariadenia budov) na hore menovanej fakulte. Je to oblasť úzko súvisiaca so stavebnou aj strojárskou profesiou.
To je asi všetko o mne. Viem, že z našej triedy sa dobre uplatnil aj Ľubo Húbek - je starosta v Lozorne.

ÚSMEVNÉ SPOMIENKY

Spomienky na školu sú už teraz v mojich očiach len zábavné a úsmevné, boli samozrejme aj ťažké chvíle pri písomkách a hlavne odpovediach, v mojom prípade. Rada spomínam na pani profesorku Huťkovú na matematike, to musíte zažiť, to sa nedá opísať; rovnakú profesorku Borčinovú a triednu profesorku Kováčikovú so zastupujúcim profesorom Trutzom. Sú to neskutočné spomienky, keď sme si hlášky písali do zošita, úsmevné konflikty medzi žiakom a profesorom. a potom stužková, maturity a koniec spomienkam.
Na vysokú školu som nešla, nevedela som sa nikam zaradiť. nastúpila som ako administratívny pracovník STK, potom administratívny pracovník v civile na polícií a teraz som na šťastne na materskej už druhý rok. Kam ma osud zaveje ešte neviem, teším sa na to, čo príde, a možno so strojarinou ešte budem mať niečo spoločné.

Zuzana Kroliková, rod. Šišková
absolventka roku 2007

Mária Šebestová, rod. Hegyiová
absolventka roku 1956

NA ŠKOLU SME BOLI HRDÍ

Moje spomienky na štúdium na SPŠS sú len krásne, veď sme boli mladí na začiatku dospelosti. Na Fajnorke som študovala v rokoch 1952 - 1956 , v triede 1.D až 4.D.
V našej triede bola asi polovica dievčat "fajnoviek" (prišli sme zo základných škôl čisto dievčenských) a polovica chlapcov (niektorí už po ročnej učňovskej škole), takže v prvých mesiacoch sme na seba "zazerali", ale napokon sa z nás stali priatelia a veľmi dobrý kolektív. Tento kolektív sa utužil pri letnej brigáde po 1. ročníku v Dubnici n/V. Tejto brigády sme sa museli zúčastniť všetci. Stavali sme Novú Dubnicu, pracovali aj v Zbrojovke, ale každé poobede sme trávili pri Váhu.
Do mojich spomienok patrí aj náš každomesačný "pochod " zo školy do kina na ruský film. Premietania sa zúčastňovala celá škola - veď ruský jazyk bol maturitný predmet s otázkami zameranými na strojárstvo. Rada spomínam na našich profesorov a profesorky. Spomínam na pána profesora Stalmaška a jeho PEVNÝ BOD, na pána profesora Klaina, ktorý našim štyrom triedam dával z fyziky rovnaký test, ale aj keď v troch triedach sme vedeli dopredu, aké budú otázky testu, ani jeden z nás za svoje odpovede jedničku nedostal. Radi sme mali hodinu s Ing. Bolfom zo SAV. Často sme ho "vyprovokovali" a hodina potom rýchlo ubehla pri jeho rozprávaní o svojich služobných cestách.
Náš najmilší PÁN profesor bol profesor Kostiha. Občas nám nariadil dostaviť sa do školy aj poobede a vypracovať danú úlohu. Dostavili sme sa všetci, aj flákači. Napísali sme aj 5-6 strán a dodnes pochybujem, že by to bol pán profesor všetko prečítal.
Našu pozornosť od prednášanej látky - najmä cez teplé dni, pri otvorených oblokoch, občas odpútaval ruch v prístave pred našimi oknami. Žeriavy nakladali, vykladali, posúvali sa po žeriavovej dráhe. Z kotviacich lodí často znela veselá hudba.
O rokoch strávených štúdiom na Fajnorke, by sa dalo rozprávať a rozprávať... Na školu sme boli hrdí. Boli sme presvedčení, že naša škola je najlepšia a zároveň najťažšia v celej Bratislave. V nej sme získali vedomosti, rozhľadenosť, samostatnosť, hrdosť na seba a svoju prácu. Dospeli sme.
Po maturite sa niektorí pobrali na vysoké školy, niektorí sa vrátili do závodov, z ktorých prišli na štúdium. Ostatní (medzi nimi aj ja) sme dostali "umiestenky" do rôznych strojárskych závodov, kde sme sa všetci snažili obstáť a čo najlepšie plniť svoje povinnosti. Po piatich rokoch sme sa stretli, aby sme si porozprávali o svojich rodinách, o práci a príjemne sa aj zabavili. Pravidelne sme sa stretávali vždy po 5 rokoch. Na naše stretávky radi prichádzali aj pozvaní profesori a profesorky.
V súčasnosti sme všetci seniori (dôchodcovia), niektorí nás už opustili, tak sme termíny stretnutí stanovili trojročne a niektorí "bratislaváci" sa stretneme 3-4 x v roku. K 110. výročiu prajem pánom profesorom výborných žiakov a študentom dobré známky a dobré uplatnenie.

FAJNORKA Z NÁS VYCHOVALA ODBORNÍKOV

Myslím si, že naša Alma mater - "Fajnorka", popri našich rodičoch a najbližšieho okolia v tom čase, keď sme rástli, vychovala z nás odborníkov - strojárov a veľmi slušných ľudí. Nielen to, ale aj popredných športovcov /Golonka, Hopka, Jakubík/, muzikantov popri práci /Jača, Illich, Klepáč/, vysokoškolských profesorov /Hanulák, Hopka, Jelemenský, Kroupa, Lintner/ atď.
Spomínam roky 1953-1957, 1. - 4.B triedu dnes už legendárnu, triednych Ing.Zöldyho, Ing. Zelka, Ing. Hanáka, fyzikára Ing. Kleina, historika Kostihu, slovenčinárky Masoňovú, Majtásovú a Piačeka, ruštinárov Svozila a Popoviča, odborné predmety Ing. Kriška, Ing. Hanájik, Ing. Krulich, Zámborský, Ing. Holásek ,telocvikár Antoník atď. Nemožno nespomenúť riaditeľa Ing. Kovačiča. Vďaka Vám páni a panie profesori - ky. Vychovali ste z nás to, čo píšem v prvej vete.

Cesta po maturite nás až 4 -och z triedy /Hoďovský, Hollý, Klepáč, Maroš/ viedla cez umiestenky na Moravu do veľkého strojársko-zbrojného národného podniku. Nasledovala ZVS a tá nás rozdelila definitívne. Každý pošiel svojou stranou. Osobne ja som sa po skončení 3-ročného umiestenkového času vrátil na Slovensko do novej "Drôtovňa Hlohovec" n.p. v Hlohovci. Prešiel som od robotníka, I. majstra výroby, dispečera, vedúceho výroby a po revolúcii až na vedúceho manažéra pre obchod a marketing. 38 rokov som odrobil v špeciálnej strojarine - drotárstve spolu s mojimi ďalšími štyrmi spolužiakmi z Fajnorky /Kamendy,Klepáč,Klostermann,Korček/ .15 rokov som v penzii, no stále naplno pracujem ako starší manažér pre starostlivosť o zákazníkov v nemecko-slovenskej spoločnosti. Baví ma práca s ľuďmi a dospel som už do veku ,kedy je čas a čo odovzdať mladším - deťom a vnukom resp. kolegom. Dalo by sa písať, hodnotiť, ale na hrubo stačilo.

Zo 4.B /bolo nás 37/ sa nás ešte k tomuto roku pravidelne stretáva 27 žijúcich spolužiakov a 2 páni profesori / Ing. Hanák a Ing. Zelko/. Verím, že sa dožijeme januárového stretnutia v našej škole.
Do ďalších úspešných rokov našej "Fajnorky" nám a Vám všetkým prajem aj zdravie aj šťastie aj veľa, veľa odborných a osobných úspechov. Živió a mnoga léta!!!

Vladimír Klepáč
absolvent roku 1957

SPLNIL SOM OTCOV SEN

Volám sa Anton Tomík a našu Fajnorku som končil v roku 1985. Potom som študoval na SjF SVŠT, posledný ročník na externej pobočke katedry na VVÚ ZŤS vo Zvolene, kde som v roku 1990 promoval. Po civilke som nastúpil do konštrukčného oddelenia a pracoval na riešení viacerých nakladačov a rýpadiel. V tej dobe postihla strojársky priemysel konverzia, preto sme s kolegami a jednou servisno-montážnou firmou založili konštrukčnú firmu Dimex s.r.o., kde sme vyvíjali rýpadlá. Mal som na starosti konštrukcie nosných rámov od návrhu, cez pevnostné výpočty až po testovanie na stroji. Taktiež som riešil zástavbu motorovej skupiny a kapotáž stroja. Žiaľ, keď sa mala začať výroba vo veľkých číslach, vo financujúcej firme sa nezhodli majitelia a nastali problémy. Dostal som ponuku ísť von, od mája 1997 do decembra 1999 som bol s mojou rodinou v Saudskej Arábii. Mal som na starosti konštrukčné oddelenie. Bola to zaujímavá práca, s prototypom „vehicla“ som najazdil stovky kilometrov po cestách aj necestách (po púšti). Kvôli našim dcéram (máme 4 baby) sme sa vrátili späť na Slovensko, lebo začali chodiť do školy. Po predchádzajúcich skúsenostiach so slovenskými firmami som už nemal záujem byť spolumajiteľom, kde nemôžem ovplyvniť zásadné rozhodnutia, tak som ostal sám. Od roku 1999 mám živnosť, prevažná časť mojej práce pozostávala z vývoja a výroby jednoúčelových strojov, manipulátorov, dopravníkov atď. pre polygrafický, drevársky a momentálne automobilový priemysel.

Na obdobie „Fajnorky“ spomínam vždy rád, pre mňa to je krásne obdobie mladosti a voľnosti, super kolektívu triedy, veľa super „profákov“ a aj prvých platonických lások. Keď sa stretnem s absolventom našej školy pripadám si, ako by som stretol rodinu. Naša škola bude vždy moja „Alma Mater“, lebo tu ma najviac ovplyvnili v mojom profesionálnom živote. Verím, že raz sa mi podarí naplniť moje sny, ktoré mám hlavne vďaka pánovi Drgoňovi. Jeho prístup k fyzikálnym zákonom pre mňa znamenal „iný náhľad“ počas celého štúdia a často aj v mojej práci. Tým nechcem znižovať vplyv ostatných učiteľov, napríklad triedneho pána Suchanského, atď.
Po novembri 1989 som sa dozvedel, že som aspoň prenesene splnil otcov sen. On tiež začal chodiť na našu školu po vojne. Žiaľ, vďaka 50-tym rokom mu nebolo dopriate ju dokončiť, ale to som sa dozvedel až v decembri 1989. Bol odsúdený za „vlastizradu“ na 15 rokov. Chvála Bohu ešte žije a tento rok bude mať 82 rokov. Chcel by som mu urobiť prekvapenie. „Čestné maturitné vysvedčenie“ by pre neho znamenalo veľa.
Všetkým ďakujem, že som mohol študovať na našej škole.

Anton Tomík
absolvent roku 1985

AKO FAJNORKA OVPLYVNILA MÔJ ŽIVOT

Na Fajnorke som začala študovať v školskom roku 1988/89. Dostala som sa na túto školu ako (dovolím si tvrdiť, že všetky) dievčatá, ktoré neprijali na inú strednú školu. Mňa neprijali na gymnázium. V tých časoch to bola skutočne výberová škola. Takže ak sme nechceli skončiť na učňovke, ale mať maturitu, v tých časoch sme veľmi na výber nemali a brali sme z núdze akúkoľvek strednú školu. Preplakala som nejednu noc, lebo vtedy som to vnímala ako najväčšiu pohromu vo svojom živote a môj detský sen stať sa pani učiteľkou sa rozplynul.

Priznávam otvorene, väčšinu štúdia som pretrpela. Že strojárka, navyše konštruktérka, no nikdy! Mali sme príliš veľa predmetov, ktorým som nerozumela, nebavili ma, ale keďže som chcela mať dobré známky, tak som musela zaťať zuby a biflila som sa. Veď mi aj spolužiaci dali prezývku „kocka“. Hotovým peklom boli pre mňa konštrukčné cvičenia a strojárska konštrukcia. Tam veľmi bifľovanie nepomohlo, na to bola potrebná predstavivosť. Nemala som problém so siahodlhými výpočtami, dokonca ma to aj bavilo, ale potom niečo nakresliť, to bol koniec sveta. Konštrukčné riešenia som okukala od svojich spolužiakov, alebo mi to rovno niektorý narysoval. Nikdy nezabudnem na svoje prvé zadanie. Keď som ho odovzdávala, učiteľovi skoro vypadli oči. O pár sekúnd skoro vypadli mne, keď moju víkendovú drinu ohodnotil známkou 4, vraj za snahu. Niekedy si na to spomeniem a teraz mi je z toho môjho hrozného výkresu fakt do smiechu! Naša trieda bola v istom zmysle výnimočná. Boli sme prvá a jediná trieda súčasného pána riaditeľa Ing. Döményho. Po dvoch rokoch sa stal zástupcom školy a našu triedu po ňom prevzala terajšia pani zástupkyňa Ing. Kubišová. Pamätám si, že ako nová triedna si chcela urobiť u nás očko a všetkým dievčatám, ktoré mali z automatizácie na pol roka 4, vybavila, aby ju na konci roka nemali. Bola to moja jediná 4 na vysvedčení a nebyť jej iniciatívy, pravdepodobne by som ju mala aj na konci roka. Keď sa na svoje štúdium na Fajnorke pozerám s odstupom času, nebola to až taká zlá voľba a už vôbec nie koniec sveta alebo premrhaný čas! Štúdium mi dalo dobré základy k vysokoškolskému štúdiu aj v pracovnej oblasti. Spomínam si, že na skúške z pružnosti -pevnosti (jedna z najťažších skúšok) ma skúšajúci poslal domov s nedokončenou písomkou, pretože ako jediná zo spolužiakov som správne určila typ nosníka a teda som to aj správne riešila. Skúšajúci bol z toho v takom šoku, že som nemusela pokračovať ďalej a odišla som z prvého termínu so známkou v indexe. To ste mali vidieť tie závistlivé pohľady spolužiakov! Rovnako s inými odbornými predmetmi som mala oveľa menej problémov ako gymnazisti alebo absolventi iných stredných škôl. Po niekoľkých rokoch práce ako úkolová robotníčka v Technickom skle sa náhodou uvoľnilo miesto na konštrukcii, tak ma vedenie podniku oslovilo, či by som to neprijala napriek tomu, že som v tom čase bola na materskej dovolenke. Predčasne som ukončila materskú a začala som pracovať v profesii, na ktorú som mala patričné vzdelanie. Môj kolega, tiež absolvent tejto školy, mi pomohol teoretické vedomosti zo školy aplikovať v praxi a ďalej si ich rozširovať. Naučila som sa kresliť v AutoCADe, lebo za našich študentských čias sa rysovalo len tušovými pierkami na pauzák. Diaľkovo som začala študovať na Materiálovotechnologickej fakulte v Trnave odbor technológie strojárenskej výroby, lebo som si uvedomila, že práve toto je oblasť štúdia, ktorú by som mohla bez problémov zvládnuť s prihliadnutím na vtedajšiu náplň mojej práce a získané vedomosti z priemyslovky. Na stretávke, netradične po 7 rokoch, môj učiteľ strojárskej konštrukcie, triedny a súčasný riaditeľ v jednej osobe neskrýval údiv nad tým, že práve ja pracujem v tejto oblasti! „Ty a konštruktérka? To by mi ani vo sne nenapadlo“, boli vtedy jeho slová. Myslím, že aj on veľmi dobre vedel, že na túto školu nemám vlohy, lebo mi chýba technické zmýšľanie a predstavivosť. V mojom prípade však motyka vystrelila. Nejako sa mi podarilo asi rokmi a praxou získať to, čo mi počas štúdia chýbalo. Alebo to strojárstvo niekde v mojom podvedomí driemalo a prebudilo sa až oveľa neskôr? Naozaj neviem. Odvtedy sa viac alebo menej „motám“ okolo strojariny.

Momentálne pracujem ako projektantka, tvorím dispozičné riešenia profesionálnych gastronomických prevádzok a kreslím výkresy do výroby pre atypické nerezové stoly. Bez dobrých teoretických základov, ktoré som získala 4-ročným bifľovaním na tejto škole, a technického zmýšľania získaného praxou, by som túto prácu, ktorej sa venujem už takmer 10 rokov, nebola schopná robiť. Ako dobre, že ma vtedy na ten gympel neprijali!

Ani môj sen o učiteľke neostal len detským snom. V rámci pedagogickej praxe na doplnkovom pedagogickom štúdiu som sa do tejto školy vrátila. Bol to zvláštny pocit, zmocňovalo sa ma také príjemné vzrušenie, že sa po rokoch vraciam do mojej školy, nie však do lavíc ale za katedru. Vrátila som sa sem ako pani učiteľka a kolegyňa svojich učiteľov, z ktorých tu ostalo už len zopár. Nejaký čas som počas druhej materskej učila odborné strojárske predmety na špeciálnej škole, dokonca predmet, ktorý som na Fajnorke z celého srdca nenávidela – strojársku konštrukciu! Škoda len, že rodičia vyhodili všetky moje zošity z povaly do zberu, dosť by mi to vtedy pomohlo. Vraj koho by to napadlo, že to ešte niekedy budem potrebovať. Keby mali takú zásadu ako ja, že vedomosti jednoducho nevyhadzujem, lebo nikdy nemôžem vedieť, kedy si budem chcieť niečo vyhľadať. Vtedy môj mozog musel pracovať na plné obrátky a zo všetkých síl som sa snažila spomenúť si, ako nám to pred rokmi učiteľ vysvetľoval. Spomenula som si a niektoré jeho metodické postupy som si osvojila. Až po rokoch som zistila, že to všetko, čo od nás vyžadoval, malo svoj zmysel. Ani na toto miesto by ma neboli prijali, nebyť skutočnosti, že sama som drala školské lavice na strojarine a mala som aj skúsenosti z praxe. Decká, apelujem teraz na vás, nehľadajte vo svojom učiteľovi nepriateľa! Mnohí vám povedia aj to, čo nenájdete v žiadnej knihe ani učebnici, tak si od nich vezmite čo najviac. Robia to preto, že vám chcú uľahčiť pochopenie niečoho, dostávate rady zadarmo, tak si ich vážte. Neverte, že si všetko „vygúglite“, nie je to tak. A že práve dnes nemá dobrú náladu? Možno mu celú noc plakalo malé dieťa, možno sa necíti dobre a nemôže odísť k lekárovi, možno sa pohádal s partnerom a možno celú noc premýšľal práve nad vami, čo ste mu zasa vyviedli, alebo čím ste ho naštvali. Vnímajte ho ako človeka, ktorý vám nechce ublížiť, ale práve naopak. Aj keď to v tejto chvíli tak nevyzerá, časom si možno uvedomíte, že vám chcel pomôcť, lebo mu nie ste ľahostajní. Táto práca sa dobre nedá vykonávať bez lásky a záujmu o vás. Verte mi, že všetko zo zamestnania si každý človek vo svojej hlave berie domov, aj učiteľ, či už ste mu urobili radosť alebo nervy. Nikdy neviete, čo vám život prinesie a možno práve váš učiteľ vám poradí a pomôže. Som si istá, že každý jeden to urobí rád, lebo nie je nič krajšie, ako keď sa žiak s dôverou obráti na svojho učiteľa, či už súčasného alebo bývalého. Viem, o čom hovorím, sama som si to vyskúšala a je to naozaj nádherná ale veľmi náročná práca. Žiaľ, kvôli financiám som sa po skončení materskej vrátila k svojej pôvodnej profesii. Bola som v pozícii učiteľky, ktorá pomáhala, ako vedela, ale aj bývalej žiačky, ktorá poprosila o radu. Osobne som veľmi rada, že po rokoch mám v oboch svojich bývalých triednych učiteľoch, terajšom riaditeľovi Ing. Félixovi Döménymu a jeho zástupkyni Ing. Eve Kubišovej, ústretových a ochotných ľudí, na ktorých sa môžem obrátiť s prosbou o radu alebo o pomoc v rámci ich kompetencií. Ďakujem vám obom za to. Verím, že v týchto ťažkých časoch, keď každá škola bojuje o prežitie, sa im podarí dosiahnuť, aby naša škola (bývalá, súčasná, pre niekoho budúca) mala nielen dlhú a bohatú históriu, ale aj dlhú a krásnu budúcnosť. Držme im všetci palce a tí absolventi, ktorí môžu, možno im v tomto úsilí aj pomôžu.

Prajem Fajnorke veľa úspešných rokov a ešte úspešnejších absolventov!

Ing. Monika Kralovičová
absolventka roku 1992

ŽIACI SPOVEDAJÚ ABSOLVENTA

Iľja Weigl
absolvent školy

Aké sú Vaše spomienky na štúdium na Fajnorke?
Je to škola, ktorú úspešne absolvoval môj otec, môj svokor, ja, moji dvaja synovia a synovec. Čiže právom môžeme povedať, že je to naša rodinná škola.

Na ktorého učiteľa radi s úsmevom spomínate?
Jednoznačne na pána profesora Daniela Boďa. Keď som sa stretol s týmto skvelým človekom na škole, netušil som, aký vzťah si vybudujeme. Pán profesor Boďo ma doviedol k maturite, ale náš kontakt sa neprerušil ani po mojom ukončení strednej školy. Stretávali sme sa naďalej, po rokoch doviedol k maturite môjho staršieho syna Dávida a tiež učil aj môjho mladšieho syna Petra a synovca Michala. Pán profesor Boďo je už náš rodinný priateľ.
Musím spomenúť aj pána profesora Felixa Döményho, ktorý síce ešte neučil, keď som ja navštevoval školu ako študent, ale intenzívne som sa s ním stretával ako rodič, keď na tejto škole študovali moji synovia a synovec. Je to ďalší zo skvelých pedagógov na tejto škole.

Kam smerovali vaše cesty po ukončení štúdia?
Po maturite v roku 1982 a po absolvovaní povinnej vojenskej služby som sa zamestnal v BAZ Bratislava. V roku 1992 som začal budovať svoj vlastný autoservis, ktorý dodnes prosperuje.

Stali ste sa skutočne strojárom?
Rozhodne áno! Stále mám „ruky čierne od motorového oleja“.

Kde pracujete dnes?
Vo vlastnom autoservise, ako jediný jeho majiteľ. Spolu so mnou robia moji dvaja synovia, moja manželka, švagor a priateľ môjho syna Dávida. Je to rodinná firma.

Ako sa Vám táto práca páči?
Mať vlastnú firmu nie je vždy jednoduché. Je to o zodpovednosti odviesť dobrú prácu, aby boli zákazníci spokojní, aby sa vrátili a aby prišli ďalší. Je to každodenný kolobeh.
Ja aj môj tím máme túto prácu radi, preto ju robíme.

Čo je jej náplňou ?
Náplňou môjho autoservisu je opravovať osobné motorové vozidlá. Robíme kompletný servis od výmeny olejov, čistenia klimatizácie, sústruženia kotúčov, výmeny a lakovania častí karosérie, sústruženia brzdových kotúčov až po pneuservis kolies – opravy, vyváženie, obutie gúm pre všetky značky motorových vozidiel.
Našim mottom je ponúknuť kompletné služby ohľadom opráv a údržby vozidiel pod jednou strechou.

Ing. Jaroslav Zelko, CSc.
absolvent školy

Priemyselnú školu strojnícku som absolvoval v roku 1950. Ešte počas štúdia na Vysokej škole technickej v Bratislave a po jej skončení som na tejto „strojníckej priemyslovke“ pôsobil spočiatku ako externý učiteľ technických predmetov, neskôr počas 4 rokov ako riadny učiteľ v nasledujúcich 4 rokoch som vykonával funkciu zástupcu riaditeľa.
Od roku 1964 som pracoval vo Výskumnou zváračskom ústave v Bratislave, postupne ako výskumný pracovník v oblasti defektoskopie, vedúci technického odboru a napokon ako technický námestník riaditeľa až do roku 1973.
V roku 1973 som bol poverený Federálnym ministerstvom ČSSR pre technický a investičný rozvoj funkciou pracovníka Stálej misie ČSSR v Ženeve v oblasti vedy a techniky pre Organizáciu spojených národov a jej európsku organizáciu – Európsku hospodársku komisiu. V tomto období môjho pracovného života najvýznamnejším bolo dvojročné pôsobenie v Konferencii o bezpečnosti a spolupráci v Európe (KBSE) pri tvorbe jej záverečného aktu – dokumentu KBSE o spoločnej úlohe štátov Európy, USA a Kanady pre mierový vývoj v Európe. Tento cieľ bol vytýčený najvyššími predstaviteľmi európskych štátov, USA a Kanady, ktorí sa stretli v Helsinkách 8. júna 1973 a Európa dostala poverenie vytvoriť dokument o spolupráci všetkých, vtedy 35 európskych štátov, USA a Kanady. Cieľom dokumentu bolo odstrániť prekážky všetkého druhu so zámerom vybudovania a udržiavania mierového života v Európe, záväzný pre všetky európske štáty. Obsahom a závermi tohto dokumentu sa mal riadiť ďalší „život v Európe“. Ako československý pracovník pre vedu a techniku pri OSN v Ženeve som bol delegovaný do československej delegácie KBSE s určením pracovať v komisii pre vedu a techniku. Počas trvania KBSE, teda od 17. Septembra 1973 do 1. Júla 1975 som mal 285 vecných a analytických vystúpení. Zasadnutia všetkých komisií, ktorých bolo 5 a pokrývali všetky oblasti možnej spolupráce v Európe sa konali denne a ich cieľom bola príprava dokumentu, ktorý v závere podpíšu prezidenti zúčastnených štátov (viď príloha – zoznam signatárov). Najzložitejšou úlohou bolo stlmenie názorov všetkých delegátov tak aby, výsledkom bola 100 % akceptovateľnosť všetkých zásad, t. j. každej vety, ktorá tvorila text dohody. V našej práci išlo o stret dvoch protichodných hospodárskych sústav východnej a západnej Európy – teda trhového

hospodárstva na jednej a plánovacieho systému na druhej strane. Dlhé mesiace trvali diskusie predstaviteľov týchto dvoch hospodárskych a politických sústav a stretov názorov vyplývajúcich z úloh a cieľov vytýčených jednotlivými centrami.

V niektorých oblastiach vedy a techniky logika veci doviedla k tomu, že došlo k dohode vyusťujúcej do špecifikácie oblasti spolupráce. Boli dohodnuté spoločné oblasti výskumu ale aj vo formách a metódach spolupráce. Príkladom nech tu slúži oblasť životného prostredia. Tu sa špecifikovali napr. znečisťovanie ovzdušia produktmi spaľovania (CO, CO_2) siahajúce zo strednej Európy do oblasti jej severu a ich znečisťujúce vplyvy na prírodu. Boli stanovené množstvá týchto úletov a pripravovali sa postupy upresňujúce pre európske štáty rozdelením úloh pre znečisťujúce štáty a to v limitoch množstiev a termínoch ich znižovania. Aj dnes sa v tejto úlohe úspešne pracuje s pozitívnymi výsledkami. Tento problém uvádzam preto, leto tu bol prvý impulz k riešenie tohto problému, kým dovtedy sa tieto stavy iba konštatovali.

Európa volala aj po spoločnom výskume napr. v oblasti spoločného využívania energetických surovín, ochrana vôd, ochrana morského prostredia, ochrana pôdy, jej efektívneho využívania a regulácia používania chemických prostriedkov pri používaní pôdy. Výhodou tejto špecifikácie oblasti tu bolo, že sa pracovalo na jednom mieste v dvoch smeroch. Jednak v komisií vedecko-technického rozvoja a v komisii životného prostredia.

Dôležitou cestou k riešeniu v jednotlivých oblastiach, uvedenom v Dokumente sú formy a metódy spolupráce. Tak sa dosiahlo to, že sa otvorene konštatovali zábrany v kontaktoch vedcov a technikov, ale aj obchodníkov z východných štátov s partnermi zo západu, preto i formy a metódy spolupráce charakterizovali rešpektovanie štátov na výmenu skúsenosti nielen písomnou, najmä však osobnou formou. Väčšina týchto úloh bola preto orientovaná na úzke odborné orgány systému OSN, ako sú pravidelné zasadnutia technických a ekonomických orgánov Európskej hospodárskej komisie OSN, kde sa stavy oboch skupín štátov viac-menej sumarizovali, odkiaľ vychádzajú riešenia špecifických otázok vo všetkých hospodárskych oblastiach vedy, techniky a obchodu.

Relatívne ťažko dochádzalo k pôsobeniu západných firiem v štátoch východnej Európy. Západné štáty sa právnom domáhali tvorby zastupiteľských organizácií vo východoeurópskych štátoch. Aj tu sa na tú dobu našlo prijateľné riešenie, že sa vytvorí vo všetkých priemyselných profesiách rad zastupiteľských organizácií, cez ktoré mohli zahraničné subjekty pôsobiť v štátoch východnej Európy. Tak vznikali aj na Slovensku organizácie západných firiem ako napr. MEDIA, INTERAL a iné.

Formy a metódy hospodárskej spolupráce nemali deklaratívny charakter, ale orientovali sa na oblasti, kde pri posilnení najmä vládnych medzinárodných organizácií našli svoju realizáciu v oblastiach, kde toky informácii boli cielené za posilňovanie priemyselnej potencie štátov. Je samozrejme, že musela a bola tu rešpektovaná špecifickosť štátov, kde sú podmienky na realizáciu rôzne a rôznorodé.

Pri tvorbe dokumentu, kde treba pripomenúť, že išlo o takmer dvojročnú tvorbu na 4 až 5 zasadnutiach týždenne, došlo k výmene skúsenosti z praktického pôsobenia členov jednotlivých delegácii. Netvorili ich len kariérni diplomati (tí samozrejme sa zaoberali najmä politickými otázkami v komisiách) ale aj skúsení odborníci z praxe, ktorí boli erudovaní vo vecnej možnosti spolupráce a vychádzali z obsahových princípov hospodárskej spolupráce, najmä v oblasti výskumu. A tak delegácie zo západnej Európy s rešpektom sledovali svojich partnerov z východnej Európy, ktorí mali skúsenosti najmä v aplikačných možnostiach výskumu, pretože tu bolo potrebné použiť maximum argumentácie z praxe. Aj tu bolo možné využiť prezentáciu vedecko-výskumnej činnosti aj našich výskumných pracovísk, pričom bolo zaujímavé ako delegáti západných delegácii vedeli o úrovni vedecko-technických pracovísk, ale žiaľ s ľútosťou nad nami sa vyjadrovali o realizácii výskumného potenciálu v praxi.

Úspech tejto konferencie a je záverečného aktu možno tiež pripísať spoločnej aktivite všetkých 35 delegácii, kde významným bol rešpektovaný prístup všetkých navzájom opierajúci sa o znalosti diskutovaných tém, hoci politické otázky sa len ťažko prekonávali.

Po 4 mesiacoch sa napokon pre všetky komisie prijala zásada vytvorenia záverečného dokumentu na podklade „toho, čo nás spája a nie toho, čo nás rozdeľuje“. Takto stanovená zásada bola dôležitým momentom k posunutiu tvorby dokumentu do progresívnej polohy a bola potvrdená deklaratívne, a to najmä v oblasti bezpečnosti. Pripravil sa tak dokument, ktorého obsah odsúhlasili všetky zúčastnené štáty. Od podpisu tohto dokumentu, začiatkom júla 1975 v Helsinkách, týkajúceho sa každej oblasti záujmu medzinárodnej spolupráce, tak mala Európa možnosti vzájomne zvyšovať progres svojho vývoja, akceptovateľnosti názorov európskych štátov. Zjednotením politických a hospodárskych zmien boli vytvorené podmienky spolupráce a uvedené zásady obsiahnuté v záverečnom dokumente sa stali dôležitým determinantom vo vývoji každého európskeho štátu. Zásady a metódy spolupráce zostávajú aj v súčasnom období (teda po odstránení protichodných hospodárskych sústav) platné a záväzné pre všetky štáty Európy tak ako to v r. 1975 stanovil záverečný dokument KBSE.

RADOSŤ SA UČIŤ

Volám sa František Kubovič, som z Bratislavy. Na Fajnorke som maturoval v roku 1991 v odbore Strojárske technológie a materiály. Asi pred dvomi rokmi som po dlhom čase navštívil školu a stretol som sa s p. riaditeľom Felixom Döménym. Bolo to milé stretnutie. Keď som nastúpil na školu, tak on vtedy učil asi druhý rok a nás mal Mechaniku. Dokonca v kancelárii mi ukázal „Učiteľský zápisník“, kde si vtedy písal známky. Predmet, ktorý asi veľa ľudí prirodzene nemá v obľube, nám vedel tak vysvetliť že to bola radosť sa ho učiť.

František Kubovič
absolvent školy

Na tabuľu kreslil nejakého panáčika – tuším Alfonz sa volal – a na ňom nám vysvetlil všetko – pôsobenie síl, momenty, nosníky... Mechanika bola naozaj radosť študovať. Výborné spomienky mám aj na nášho matematikára p. Surána. Jeho žartíky, hlášky a odbornosť ostali na celý život. Boli to veľmi pekné roky života, a ak by som mal napísať čo mi dala Fajnorka, tak by som našiel veľa pozitív. Určite sa veľa vecí zmenilo, dnes mi je smiešne už len to, že raz nás vybrali piatich z triedy a za odmenu sme sa išli pozrieť, že existuje nejaký program na kreslenie, tzv. Autocad. Všetci sme žasli a ani len netušili kam sa doba posunie dnes.

- Určite zodpovednosť – odovzdávať zadania na čas, lebo ak neboli na čas za každý omeškaný týždeň sa pridal jeden výkres navyše. A vtedy sa kreslilo všetko len ručne.

- Precíznosť – darmo, strojár vidí aj 1 mm – či v v dielňach alebo aj na výkrese. A to je neoceniteľná výhoda aj v živote.

- Systematicky premýšľať – vedieť už na začiatku čo chcem a postupnými krokmi sa pomaly k tomu dostanem. To vedie určite aj k poriadku vo veciach, ale aj v myslení.

- Slovenčinárka p. Borčinová a Štofková, nám vždy vraveli, že aj slovenčina je dôležitá, nielen výkresy, lebo budeme v živote aj písať a mali pravdu. Naozaj tá slovenčina sa oplatila učiť.

- A čo si najviac cením, pekný prístup od všetkých profesorov, ktorí nás brali ako „už dospelých“, vedeli pochopiť, zažartovať a vedeli byť aj nároční. Za to som im veľmi vďačný – asi najviac.

Možno práve preto som sa chcel aj vrátiť učiť na túto školu, ale životné cesty ma zaviali inam. Po maturite som šiel na STU SjF, kde som ukončil odbor Technológie a materiály a urobil si aj doplnkové pedagogické štúdium. Vždy som sa chcel venovať práci s mládežou, čo sa nakoniec aj stalo, lebo som začal učiť náboženstvo – už ako 4. na priemyslovke a učaril mi don Bosco a jeho rehoľa saleziánov, ktorá sa venuje výchove mládeže. V roku 2000 som do nej vstúpil, zložil som prvé sľuby, 5 rokov som študoval v taliansku a v roku 2007 som bol vysvätený za kňaza. Pôsobím už 10-ty rok som v saleziánskom dome, kde momentálne zastávam funkciu riaditeľa a vedúceho mládežníckeho strediska. A čo sa teším, že aj chalani ktorá chodia k nám do strediska si vybrali Fajnorku!

Aktuálne kontakty školy

Adresa školy: Stredná priemyselná škola strojnícka
Fajnorovo nábr. 5
814 75 Bratislava

Mailový kontakt: absolventi@fajnorka.sk, fajnorka@fajnorka.sk

Oficiálna internetová stránka školy www.fajnorka.sk
Oficiálna stránka školy na Facebooku pod názvom *Stredná priemyselná škola strojnícka* (link nájdete na oficiálnej web stránke školy vľavo)